לשיבוש: "**גמרא גמור**, למד את לימודך בלי שתצטרך להבחין בו בין אמת לטעות, **וזמורתא תהא!**" יועיל לך "לימודך" כדי לזמר אותו ולשיר בו.

שנינו במשנה: **זה הכלל כל המחוסר צידה וכו'.**

והוינן בה: **היכי דמי "מחוסר צידה"?**

אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל: כל שאומר "הבא מצודה, ונצודנו".

אמר ליה אביי: והא אווזין ותרנגולין, שאומרים "הבא מצודה ונצודנו",

ובכל זאת תניא: הצד אווזין ותרנגולין ויוני הרדיסאות — פטור!

אמר רבה בר רב הונא אמר שמואל: הללו באין לכלובן לערב.

והללו אין באין לכלובן לערב.

ופרכינן: **והרי יוני שובך ויוני עלייה, דבאין לכלובן לערב, ובכל זאת תניא: הצד יוני שובך ויוני עלייה, וצפרים שקננו בטפיחין בבירות — חייב!?**

אלא, יש לתרץ אחרת:

אמר רבה בר רב הונא אמר שמואל: הללו באין לכלובן לערב ומזונותן עליך.

והללו באין לכלובן לערב ואין מזונותן עליך.

רב מרי אמר תירוץ אחר: **הני — עבידי לרבויי. והני לא עבידי — לרבויי.**

ופרכינן: **כולהו נמי — עבידי לרבויי!?**

ומשנינן: **לכלובן קאמרינן דעבידי לרבויי.**

מתניתין:

מצודות היה ועוף ודגים שעשאן מערב יום טוב — לא יטול מהן את הניצודין בהן ביום טוב, אלא אם כן יודע שנצודו מערב יום טוב.

ומעשה בנכרי אחד שהביא דגים לרבן גמליאל, ואמר רבן גמליאל: מותרין הן, אלא שאין רצוני לקבל הימנו.

גמרא:

והוינן בה: **וכי מביאה המשנה מעשה לסתור** את ההלכה האמורה בה?

ומשנינן: **חסורי מחסרא** במשנתנו **והכי קתני** בה: **ספק מוכן — אסור. ורבן גמליאל מתיר.**

ומעשה נמי בנכרי אחד שהביא דגים לרבן גמליאל, ואמר: מותרין הן, אלא שאין רצוני לקבל הימנו.

אמר רב יהודה אמר שמואל: אין הלכה כרבן גמליאל.

ואיכא דמתני לה אהא דתניא: ספק מוכן, רבן גמליאל מתיר ורבי יהושע אוסר.

ועל כך **אמר רב יהודה אמר שמואל: הלכה כרבי יהושע.**

ואיכא דמתני לה אהא דתניא: שוחטין מן כד-ב
החיות של **הנגרין** [סוג ביברים] **ביום טוב, אבל לא מן הרשתות ומן המכמורות.**

רבי שמעון בן אלעזר אומר: בא ומצאן מקולקלין מערב יום טוב — בידוע שמערב יום טוב נצודו, ומותרין.

בא ומצאן מקולקלין ביום טוב — בידוע שביום טוב נצודו, ואסורין.

ותמהינן: **הא גופה קשיא:**

אמרת, בא ומצאן מקולקלין מערב יום טוב — בידוע שמערב יום טוב נצודו.

טעמא דבא ומצאן מקולקלין, הא ספיקא — אסורין.

אימא סיפא: בא ומצאן מקולקלין ביום טוב — בידוע שביום טוב נצודו.

טעמא דבא ומצאן מקולקלין, הא ספיקא — מערב יום טוב נצודו ומותרין!

הכי קאמר: בא ומצאן מקולקלין מערב יום טוב — בידוע שמערב יום טוב נצודו ומותרין.

הא ספיקא — נעשה כמי שנצודו ביום טוב, ואסורין.

אמר רב יהודה אמר שמואל: הלכה כרבי שמעון בן אלעזר.

שנינו במשנה: מעשה בנכרי שהביא דגים, **ואמר** רבן גמליאל **מותרין הם.**

והוינן בה: **מותרין — למאי,** לאיזה ענין?

רב אמר: מותרין לקבל.

ולוי אמר: מותרין באכילה.

אמר רב: לעולם אל ימנע אדם עצמו מבית המדרש אפילו שעה אחת.

דאנא ולוי הוינן קמיה דרבי כי אמרה להא שמעתא.

באורתא אמר: מותרין באכילה,

בצפרא אמר: מותרין לקבל.

אנא, דהואי בי מדרשא — הדרי בי.

לוי דלא הוה בי מדרשא — לא הדר ביה.

מיתיבי: נכרי שהביא דורון לישראל, אפילו דגים המפולמין שיש בהם לחות, **ופירות בני יומן — מותרין.**

בשלמא למאן דאמר מותרין לקבל — שפיר,

אלא למאן דאמר מותרין באכילה — פירות בני יומן מי שרו באכילה?

ולטעמיך, פירות בני יומן — מי שרו בטלטול?

אלא בכוורי בדגים כאלה **דאדימי,** שיש בהם אדמימות תחת לחייהם, והיא ראיה שלא נס ליחם, **ופירי דכבישי בירקא עסקינן,** שמוכח שהוכנו מערב יום טוב.

ואמאי קרי להו "בני יומן" — שהן כעין בני יומן.

אמר רב פפא: הלכתא: נכרי שהביא דורון לישראל ביום טוב, אם יש מאותו המין במחובר — אסור, משום מוקצה, ואפילו לרבי שמעון, שמוקצה במחובר מוקצה גמור הוא [וכתב רש"י שהואיל ולא ליקטם בעצמו מאתמול גילה בדעתן שמקצם לגמרי].

ולערב של כניסת ליל יום טוב השני, **נמי אסורין** עד **ב"כדי שיעשו".**

ואם אין מאותו המין במחובר תוך התחום — מותר.

כה-א אבל, אם הובא לו הדורון ממקום שהוא **חוץ לתחום** — **אסור** להשתמש בו, כדין כל דבר שנעשה עבור ישראל על ידי נכרי [בדבר שאסור לישראל לעשותו בשבת] שאסור לישראל להנות ממנו, מתקנת חכמים.

ודורון **הבא** על ידי נכרי מחוץ לתחום **בשביל ישראל זה — מותר לישראל אחר** להשמש בו, על אף שעשה זאת הגוי לצורך ישראל. היות ובאיסור תחומין, שאין זה איסור מלאכה אלא תקנת חכמים, לא החמירו בו חכמים לאסור להשתמש, אלא רק למי שעשה לו הנכרי, ולא אדם אחר.

אמר רבה בר רב הונא אמר רב: הסוכר אמת המים מערב יום טוב [ובתוכה דגים], כדי למנוע כניסת דגים לאמת המים ביום טוב, הרי בסכירת האמה כאילו הזמין את הדגים המצויים בה מערב יום טוב.

ולכן, כאשר **למחר השכים ומצא בה דגים**, שהיו בה מערב יום טוב, בשעה שסכר את אמת המים — **מותרין** הדגים מכח הזמנתו.

אמר רב חסדא: מדברי רבינו [רב] אלו **גלמוד**: ולד **חיה** [כשירה, כגון עופר קטן של צבי] **שקננה**, שמצאה לה מקום שישמש לה כמו "קן", שתוכל לגדל בה ולדה, **בפרדס**, שהוא מקום שולד חיה משתמר בו — **אינה צריכה זמון**, היות וקל לתפוס את הולד הגדל בפרדס, והרי הוא נחשב "מזומן", כמו הדגים שבאמת המים.

ויתבאר לקמן מהו הדימוי לזימון שבסכירת אמת המים.

אמר רב נחמן: נפל הכניס ראשו רב חסדא **חברין** חברנו — **ברברבתא**, במחלוקות גדולות, שיחלקו עליו על הדימוי וההשואה בין זימון ולד החיה שקננה בפרדס לזימון הדגים בסכירת אמת המים.

איכא דאמרי לא רב חסדא נפל במחלוקת, אלא רבה בר רב הונא:

אמר רבה בר רב הונא: מדברי רבינו רב **גלמוד**: ולדה של **חיה שקננה בפרדס — אינה צריכה זמון.**

ועל כך **אמר רב נחמן: נפל** רבה **בר** רב הונא **חברין** חברנו **ברברבתא.**

ועתה מבארת הגמרא מה היא המחלוקות הגדולות שלדברי רב נחמן "נפלו" בהן רב חסדא או רבה בר רב הונא.

א. הרי יש לחלק בין דינו של רב בסוכר אמת המים, ובין חיה שקיננה בפרדס:

הרי **התם**, בחיה שקיננה, **לא קא עביד** בעל הפרדס כל **מעשה** לזמן את הולד שבפרדס.

אבל **הכא**, בסוכר אמת המים, **קא עביד מעשה** של זימון, שמזמין את הדגים האלה בכך שמבודדם מהדגים שאינם מזומנים, על ידי חסימת האמה בפני כניסתם.

ב. עצם הדין של חיה שקיננה בפרדס קשה:

וכי **לא בעיא** ולד החיה שבפרדס **זמון**?

והתניא: חיה שקננה בפרדס — צריכה לזמן. דהיינו, צריך לזמן את ולדה מערב יום טוב אם רוצים לשוחטו ביום טוב.